

nas sicer dramijo, ali mi jih nočemo razumeti. Gojimo v narodu zavest bratstva s Hrvati in Srbi! V narodovskem življenju ima se vse, če naj zopet kmalu ne izgine, dolgo in dobro pripravljati. Pomnimo pa tudi, da narodi le to dosežejo, za kar se z vsemi močmi potegujejo.

Deželni zbor štajarski.

Do zdaj so v letošnjem zasedanju dež. zbora nemški narodnjaki hruli samo le proti svojim lastnim rojakom, katoliškim nemškim poslancem; a v seji dne 18. jan. so pa zagrali grozen hrup in ropot proti slovenskim poslancem. Ko se je pretečeno leto prebrala neka slovenska interpelacija v deželnem zboru, se temu nihče ni ustavljal. A danes, ko je g. dr. Dečko neko vprašanje v slovenskem jeziku čital, so kričali, ropotali in bili ob mize nemški nacionanci, kakor bi jim kdo kožo rezal raz telesa. V enomer so kričali »deutsch lesen«; toda g. dr. Dečko ni mož, da bi se ustrašil teh srditih puranov, ter dovršil svoje čitanje. V nemški prestavi je še to interpelacijo prebral perovodja Ferdinand Berger. Ena tretjina vseh deželnih prebivalcev je slovenska in v deželni zbornici bi se niti v slovenskem jeziku ne smela beseda spregovoriti; tako hočejo ti nemški prenapetneži. Zaupam, da bodo od zdaj naprej še večkrat čuli kakšno slovensko besedo.

Tem nemškim hujšakem je v ravno tisti seji dne 18. jan. kaj dobro zasolil katoliški nemški poslanec Hagenhofer. Predlagal je neko posebno lovsko postavo v tem smislu, da naj občina pravico ima, postreljati škodljivo zverinjad, kakor to občanom najboljše kaže. Hagenhofer jim je očital njihovo surovo in krivično postopanje nasproti katoliški stranki ter slednjič rekel: »Nekovi ljudje so se večji škodljivci kmeta, kakor zverina«. Strastno so mu nasprotovali, upili in kričali; Mosdorfer je bil že na tem, da bi ga bil skoraj zgrabil.

V tej seji je utemeljeval Rokitansky svoj predlog, naj se vpeljejo tajne in direktne volitve za dež. zbor tudi na kmetih, da odpadejo volilni možje in da se voli po listkih. Pri tej priliki je očital katoliški duhovščini, da ona na pridržnici in v spovednici zlorabi svojo oblast proti pravičnim volitvam in da se mora napraviti postava, da se kaj takega kaznuje. Sevč, samo tisti bi se smel izvoliti po nazorih teh ljudi, ki je nasprotnik krščanstva!

Deželni odbor je te dni predlagal načrt postave, da se odpravijo krajni šolski nad-

Nadalje se pripoveduje, da je grof, kadar je bilo treba priti na raboto, tako močno zatrobil na trobento, da so ga lahko slišali vsi njegovi podložniki; in pri taki priliki morali so priti vsi na delo. Pri delu pa so veliki psi priganjali onemogleže k ustrajnosti.

Naj še h koncu omenim, da se še danes priprosto ljudstvo ogiblje tega grada ter se plaho ozira na njega, kakor bi se še sedaj balo hudobnega grofa, ki je bival nek-daj v tem gradu.

Smešnica. Da so tatovi navadno zviti in predrzni, to vé vsakdo; včasih so pa tudi šaljivi, kakor so to nedavno pokazali v nekem kraju na Češkem. Ukradli so namreč dobro rejena prašiča žandarskemu stražmojstru prav v tisti noči, ko je drugi dan mislil imeti »furež« ali koline.

Par dni potem pa stražmojster dobi od neznanih tatov poštno nakaznico z jednim goldinarjem, na kateri so stale naslednje besede zapisane: »Hvala vam za mastnega prašiča! Ta goldinar pa dajte svoji dekli, ki je prašiča zredila! Ako bode dekla prihodnje leto zopet tako pridna, pa ji bomo poslali dva gold.«

zorniki, in da pravice, katere imajo zdaj nadzorniki, prevzamejo načelniki krajnih šolskih svetov. Pri imenovanju učiteljev se razširi pravica deželnega šolskega sveta, da ni vselej vezan na predlog okrajnega šolskega sveta. Po drugem predlogu deželnega odbora bi se število udov deželnega šolskega sveta pomnožilo za en član, ki bi se moral vzeti izmed meščanskih ali ljudskih učiteljev.

V seji 14. jan. sta predlagala grof Kotulinsky in dr. Kokošinek v družbi 32 nemško-nacionálnih in liberalnih poslancev, med njimi tudi št.-peterski Lenko, da se morajo jezikovne naredbe, izdane aprila 1897 za Češko in Moravsko, odpraviti, kajti je nevarnost velika, da se enake jezikovne naredbe zahtevajo tudi za Štajarsko! V isti seji sta se izvolila 2 odseka in sicer lovski odsek, v katerega je bil izmed Slovencev izvoljen g. Ivan Vošnjak in odsek za napravo najdenišnice, v katerega je izvoljen izmed Slovencev gosp. Jož. Žičkar. Izmed nemških katoliških poslancev ni večina zopet nikogar izvolila. V seji dne 18. jan. je bil izvoljen vinarski odsek, obstoječ iz 12 udov. V ta odsek so bili izvoljeni 3 Slovenci, gg. dr. Jurtéla, dr. Rosina in Ivan Vošnjak.

Rokitansky je v eni zadnjih sej predlagal, naj se napravi deželna zakladnica, v katero naj dežela vsako leto plačuje po 20.000 gld. in kamor naj vlaga tudi država svoje doneske, da se iz tega fonda zamore nagloma pomagati tistim prebivalcem, ki škodo trpijo vsled toče ali povodnji. V ta fond naj bi pa vlagale tudi štajarske občine, hranilnice in društva.

Poslanec Reitter je predlagal načrt postave, s katero se spremeni viničarski red v tem smislu, da se viničarsko leto začne s 1. nov. (vsi svetniki), da je čas obestranske odpovedi službe od 15. avgusta do konca avgusta in da se predstavljajo viničarji med 1. nov. in 11. nov. Če se v tem obroku ne odpove služba od nobene strani, se s tem služba podaljša za eno leto. Vlada predlaga, naj dežela ne sklene deželnih doklad k novemu osebnemu davku, da zamore deležna postati velikih dobrot in sicer:

ostane deželi v tem slučaju	
10% zemljiškega davka, to je	214.986 gld.
10% davkov od poslopij	179.092 „
od novega osebnega davka pa	166.277 „

Skupaj dobi torej dežela: 560.355 gld.

Če bodo pa novi državni davki več nesli, kakor se je proračunalo, dobi dežela še večje doneske. Ta predlog se je izročil finančnemu odseku.

Poslanec Hagenhofer predlaga, naj se še v tem zasedanju sklene postava, s katero se vpelje deželna hipotečna banka. Taki zavodi so jako dobrodelne naprave v onih deželah, kjer so že vpeljani. Dobiva se posojilo po zelo nizki ceni. — Koliko bi deželni zbor koristil vsem prebivalcem, ko bi se pečal s takimi za ljudstvo hasljivimi stvarmi! A za take stvari našim nemškim liberalcem ni, temveč le za to, da hujšajo proti Slovincem in katoliškim nemškim poslancem.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je bil Milan, bivši srbski kralj, ki te dni prevzame poveljstvo srbske armade. — V nedeljo je na shodu 5000 Čehov in drugih Slovanov protestovalo zoper Koliskov predlog. — Sodnijska preiskava zoper najhujše državnozborske siloviteže je ustavljena. Čudno!

Češko. Cesarski namestnik Coudenhove je v ponedeljek v dež. zboru izjavil, da sta na vsem Češkem češki in nemški jezik jednakopravna, da se Češka ne sme razdeliti in da se prih. mesec izdajo nove jezikovne naredbe ter da se izdela postava, vsled katere se bosta oba jezika učila na srednjih šolah. Brezobzirni Nemci pa spet niso za-

dovoljni in bodo bržčas še ta teden izstopili iz deželnega zbora.

Štajarsko. Dne 30. jan. skliče Rokitansky liberalne kmete gornjeavstrijske, solnograške, koroške in štajarske na shod v Selzthal, da jim bo ondi razkladal stari liberalni evangelij. — Mnogi Gradčani so že začeli obsojati mokraška in prusaška hujškanja.

Koroško. »Bauernbund« je v nedeljo rogovilil med Slovenci v Sinči vasi. — Lisjak »Kmeti list« je že izšel. Če Nemci hočejo, da ga Slovenci berejo, naj jim vendar dovolijo slov. ljudske šole! — Nova železnica do Trsta naj gre čez Karavanke; to želi deželni zbor.

Kranjsko. Deželni zbor je enoglasno častital bisernomašniku papežu Leonu XIII. — Idrijski narodnjaki so izrekli zahvalo dr. Majaronu, da je izstopil iz »Narodove« stranke. — Ljubljansko barje se zopet začne izsuševati; vlada dá 50%. Vse delo bo stalo nad milijon gld.

Brimorsko. Slov. in laski poslanci na Goriskem se pogajajo, da se spet otvori deželni zbor; toda javalne bo kaj iz tega. — V nedeljo so se slov. tržaška društva poklonila cesarskemu namestniku Goëssu. — Istrski dež. zbor se snide danes v Pulju.

Dalmatinsko. Dež. zbor se je sicer otvoril, ali Lahi niso prišli; izjavili so, da ne pridejo, ker se v Spletu ni ustanovljena laška ljudska sola.

Hrvaško. Ker je mestni svet na Reki zopet izvolil dr. Mayländerja županom, ki je nasprotnik ogerskih postav, je vlada mestni svet razpustila, in bodo spet nove občinske volitve. Tako ondi vlada novi guverner grof Szapary.

Ogersko. Odbor nemadjarških narodnostij je izdal obširno spomenico, v kateri se naštevajo vse krivice, kar jih morajo prebiti Slovaki, Rumuni in Srbi, da jih je 10 milijonov brez političnih pravic. Odbor je tudi sklenil, poslati meseca maja posebno deputacijo k presvetlemu cesarju.

Vnanje države.

Rim. Avstrijski škofje so papežu o njih biserni maši poslali udanostno pismo, s katerim sv. očeta zahvaljujejo za okrožnice v čast bl. Petru Kaniziju, v čast sv. Duhu in Devici Mariji rožnivenski.

Italijansko. V Palermu na Siciliji so te dni slavili 50letnico, da je ondi izbruhnil punt, ki je pregnal tedanjega kralja. Sila žalostno, da so pri tej slavnosti bili kraljevič, njegova soproga in več ministrov, ki torej tudi punt odobravajo!

Francosko. Stotnik Dreyfuss je prodal važne vojaške spise Nemčiji in je zdaj v pregnanstvu. Ali ta žid hoče biti nedolžen ter je obdolžil Esterhazija, ki pa je bil pred sodiščem oproščen. Ker se še židje in njih prijatelji vedno potegujejo za Dreyfussa, zato Francozi vedno bolj sovražijo žide.

Rusko. Po zadnjem popisu šteje ta velikanska država 129 milijonov prebivalcev. In Slovane naj bo pred Nemci strah? — General Kuropatkin, imeniten vojaški pisatelj, je postal upravitelj vojnega ministerstva.

Črnogorsko. Knez Nikita se boja v kratkem dá proglasiti za kralja. To Črnogorci pač zaslužijo; kajti celih 400 let še nikoli niso bili od Turkov premagani.

Azija. Angleska posodi Kitajski veliko denarja in bo imela torej tudi upliv na to državo. — V Perziji hudo vre. Ako nastane punt, šel bo mirit Rus, ki postane s časoma gospod vse Azije.

Cerkvene zadeve.

† Nadžupnik Anton Fröhlich.

Ni ga več med živimi, častitega starčka, v katerem je izgubila slovita nadžupnika svetokriška svojega dobrega duhovnega